

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla, . . . 45 lei
6 luni 20
3 luni 10
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 3 luni

**Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet**

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98

S U M A R

— 1913 — Revista, de d-l D. N. Comșa.

— Codul civil, comentat de juriștii noștri, de d-l Eugen Petit. JURISPRUDENȚA :

— Casație s. II: *Societate de asigurări și reasigurări «Victoria» cu B. Waldman ș. a.* (Termenul de apel de o lună dela comunicare, prevăzut de art. 463 pr. civilă, în materie de validare de poprire, este aplicabil și cârților de judecată date în asemenea materie, întrucât art. 38 din l. judecătorilor trimite la disp. art. 455-465 pr. civ.);

— Casație s. III: *Adolf Feldman și Gr. N. Simionescu cu Gr. N. Ioanid* (Mărturisirea făcută de cineva într-o acțiune cambială că recunoaște cambiile și suma datorită, nu-i poate fi opusă în procesul pentru anularea acelor cambii, cari fuseseră date în achitarea la termen a unor câșturi de arendă. Este admisibilă proba cu martori spre a se dovedi lipsa de cauză a unor cambii, în procesul pentru restituirea sau anularea lor, pe motiv că contractul de arendare, pentru ale cărui câșturi fuseseră date cambiile, s'a reziliat fără pretențiuni între părți);

— Trib. Bacău s. II: *David I. Stern inculpat pentru lovitură canțavatore de moarte* (Trib. corecționale competente, conf. art. 65 c. penal, de a statua asupra crimelor comise de un minor mai mic de 20 ani, în caz când nu sînt complici majori, sunt bine și regulat investite cu judecarea lor, prin ord. definitivă a judecătorului de instrucție fără a mai fi nevoie de îndeplinirea dispozițiilor art. 135 pr. penală), cu o Notă de d-l profesor I. Tanovicanu;

— Judecătoria urbană Brăila: *H. Goldenberg cu I. D. Ionescu*. (Un meseriaș care nu se înțelege de cât după muncă sa, nu poate fi socotit comerciant și în atare caz, registrele unui comerciant nu pot fi admise ca probă în contra sa. — Principiul indivizibilității mărturisirii la interogator nu suferă ca să se ia din faptele mărturisite, ca constant, numai faptul principal și să se înlăture ca neprobate declarațiunile ce tind a neutraliza sau modifica consecințele juridice ale aceluia fapt).

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de Casație

Curtea de Casație s. unite; No. 1: Privilegiul vânzătorului. — Conservarea lui prin transcrierea titlului care a transferat proprietatea la cumpărător. — Dacă acest privilegiu se perimă ca și ipotecile prin expirarea termenului de 15 ani dela transcrierea actului. — Art. 1737, 1740 și 1876 c. civ. — *No. 2:* Nulități de procedură. — Apel. — Lipsa semnăturii adevărate a apelantului din petiția de apel. — Viți de formă al apelului. — Nulitate de procedură care se stinge dacă nu a fost propusă înaintea oricărei apărări asupra fondului. — Art. 111 pr. civ.;

Curtea de casație s. I: No. 1: Legea de improprietărire a subofiterilor din 1888. — Pământurile date subofiterilor. — Dacă ele se pot înstreina sau arenda. — Art. 2 din legea dela 1888 asupra improprietăririi subofiterilor. — *No. 2:* Acte de guvernământ. — Caracterul lor. — Rezervarea lor puterii suverane a Statului. — Dacă pentru asemenea acte guvernul poate fi tras la răspundere înaintea instanțelor judecătorești.

Casație s. II: No. 1: Delict silvic. — Supunerea pădurilor la regimul silvic. — Publicarea în *Monitorul Oficial*. — Lipsa înconștințări personale a proprietarului. — Art. 12, 15 și 17 din vechiul cod silvic și art. 11 din regulamentul aceluia cod. — *No. 2:* Autentificare. — Instrumentare la domiciliul părții în caz de boală. — Aprecierea certificatelor medicale. — Dreptul suveran al Președintelui

tribunalului. — Luarea consimțământului părții în alt loc decît la domiciliul ei. — Lipsă de nulitate. — Semnarea actului de către scriitor. — Neîndeplinirea acestei formalități. — Lipsă de nulitate. — Art. 8, 16 și 19 l. autentificărilor. — Concesie petroliferă. — Lipsă de consolidare. — Efecte; *No. 3:* Despăgubiri civile. — Absolvirea inculpatului. — Facultatea instanței corecționale de a judeca cererea de despăgubiri sau de a o trimite la trib. civile. — Deosebire de Curtea cu jurați. — Art. 8 și 11 pr. penală.

Casație s. III: No. 1: Impozit personal. — Condițiuni de scutire. — Lipsa de mijloace; *No. 2:* Taxe succesoriale. — Creanțe active. — Afirmarea lor prin testament. — Dacă poate constitui un titlu, spre a putea fi impuse la taxa de înregistrare la deschiderea succesiunii; *No. 3:* Faliment. — Contestație asupra epocii încetării plăților. — Sentință. — Drept de apel la Curte. — Admisibilitate. — Art. 723 și 944 c. com. — Citirea falitului în acea contestație la tribunal. — Calitatea lui de a face apel.

1913

Cu sfârșitul anului 1912 s'a terminat și chestia tramvaielor. Socotese că nu se va mai face recurs contra decisiunii Curții de apel București, s. II, dată asupra cererii de revizuire a Primăriei, pe care o admite în parte, reducând daunele la care fusese condamnată dela suma de lei 250.000 la suma de lei 33.062.

Recursul ar fi inutil fiindcă, în fapt, de astădată Primăria a avut un succes reușind să se micșoreze cuantumul daunelor, iar cu privire la marile cestiuni de drept ce s'au ridicat cu ocazia acestui faimos proces, ele au fost rezolvate mai toate cu ocazia procesului dintre Ministerul de interne și Societatea comunală de tramvaie.

Mulți vor zice: bine că s'a sfârșit cu această chestie, care a preocupat timp de doi ani, în mare parte, nu numai viața juridică, dar și viața politică a acestei țări.

Sunt foarte mulți cari nu-și pot explica cum a fost posibil ca într-o țară civilizată ca a noastră să ocupe în primul loc viața publică un simplu proces al unei societăți de tramvaie. Aceia nu-și

dau seama de fondul lucrurilor. Franța a suferit o criză de ani de zile pentru afa-erea Dreyfus. Cetățenii se împărțiseră în două tabere cari luptau cu cea mai mare violență una contra alteia. Prieteni vechi s'au despărțit pe această chestie, certuri în familie au survenit, cariere au fost sdrobite, multe nenorociri s'au întâmplat. Nu era în sine afacerea lui Dreyfus, era altceva, era lupta pentru dreptate și drepturile omului. Tot așa și la noi. Criza pe care a suferit-o viața noastră publică, cu ocazia acestei afaceri, a fost de o foarte mare intensitate, fiindcă toată lumea conștientă și cultă a văzut în procesul Societății tramvaelor: lupta contra arbitrariului și abuzului administrativ.

De sigur că cei cari au făcut o lege neconstituțională, care viola în mod fățiș dreptul de proprietate al soc. tramvaelor și principiul separării puterilor, nu și-au dat ei înșiși seama de consecințele actului lor. Atât de mult se obișnuise toate guvernele la noi, fie liberale, fie conservatoare, să facă legi neconstituționale, să violeze drepturi câștigate, în cât era greu să-și dea cineva seama că mai există în această țară o forță, pentru apărarea dreptului și a legalității. Când un ministru conservator, mai de mult, propunea un proiect de lege ca să ia personalitatea juridică unei societăți de gimnastică, fiindcă acea societate n'a vrut să cedeze Statului un teren, în condițiunile impuse de el, și opiniunea publică nu s'a ridicat cu energie în contra lui, e evident că nu puteai bănuși că există o asemenea opinie publică. Când un alt ministru, liberal, invocând interesele superioare ale Statului, violează fățiș dreptul de proprietate, consacrat prin constituție și printr-o lege interpretativă, ia pentru Stat proprietățile consacrate prin legi anterioare, fiindcă justiția nu dădea dreptate Statului, cine se mai putea îndoi că la noi constituția nu mai avea nici o tărie? Afară de câte-va cazuri sporadice, ce s'ar putea considera ca niște licăriri a unei conștiințe deja adormite, în general, magistratura nu se mai străduia să pipăie această mare problemă a contribuției ei pentru respectarea constituției, și repetând, cum îi-era obiceiul, formulele venite de-a gata din Franța, nu numai că nu se gândea să vadă dacă o lege e constituțională sau nu,

dar considera ca pedant, pretențios și irreverentios pe inoportunul care ar fi turburat-o în formula ei comodă: că ea are a aplica legile iar nu a vedea dacă ele sunt sau nu constituționale. La noi eminentii juriconsulți, între cari cităm pentru a nu vorbi de cei vii, pe răposatul preșident al Casației C. C. Ștefănescu, au cerut ca să avem o jurisprudență română, acolo cel puțin, unde textele diferă de cele franceze, ca în cunoscuta chestie a condițiunilor ilicite în testamente, și nu s'a reușit. Jurisprudența noastră consideră aceste condițiuni ca nescrise, deși s'a suprimat ia noi articolul francez care spunea acest lucru, deși avem articolul 5 în c. civil care spune că nu se poate deroga numai prin convențiuni, dar nici prin dispozițiuni particulare, la legile de ordine publică. S'a considerat mai înainte că e foarte greu ca jurisprudența română să se pronunțe altfel de cât cea franceză. Când într-o speță aveai o hotărâre a unui Tribunal francez, cât de veche, făcea mai mult pentru convingerea judecătorilor de cât un bun raționament sau o concepție juridică personală, bazată pe texte deosebite, pe circumstanțe politice și sociale deosebite. Pentru a se admite o asemenea concepție trebuie ca cel care are să hotărască, să fie mai întâi foarte bine preparat pentru a o înțelege, nu numai cu studii juridice dar și cu studii economice și sociale, care să-l facă să fie perfect convins că Societatea evoluează, ea e un organism cu viață și că însuși interpretarea legilor trebuie adaptată condițiunilor speciale ale unei societăți în timp și spațiu. Considerațiuni de diferite ordine impuneau în România o jurisprudență originală care să consacre dreptul Tribunalului de a nu aplica o lege care contrazice un text constituțional, rupând cu sistemul de a copia pe Francezi.

a) Textele precise ale constituției noastre, privitoare la dreptul de interpretare al corpurilor legiuitoare, cu drept de autoritate, rezervat numai pentru legi, interpretarea constituției făcându-se de constituantă care o poate modifica, diferă de acelea a le constituției franceze;

b) Principiul separării puterilor care la noi consacră o putere judecătorească, e diferit de celdin Franța unde nu există o putere judiciară deosebită de cea executorie.

c) Tradiția din Franța care vrea să aperi su-

veranitatea de încălcările vechilor curți (Parlamentele) e cu totul diferită de a noastră unde s'a înființat puterea judecătorească, ca un stăvilor contra abuzurilor puterii executive, care intrupa și pe cea legiuitoare (vezi Regulamentul organic. Convenția dela Paris; Constituția din 1866, etc.);

d) In fine situația politică și morală în care ne găsim impunea o stavilă apucăturilor arbitrare ale guvernelor. Fiindcă la noi, de fapt, Regele numește guvernul, iar acesta alege parlamentul, puterea legislativă depinde prin urmare de cea executivă, nu e alt mijloc de a pune capăt arbitrarului decât adresându-se justiției, care să aibă dreptul să nu aplice o lege care violează principiile fundamentale din constituție și drepturile primordiale ale cetățeanului, consacrate prin ea.

Cu toate aceste considerațiuni, dreptul n'ar fi invins dacă sentimentul dreptului n'ar fi fost ajutat în balanța deliberărilor din mintea judecătorilor și de alte sentimente.

E cunoscut că acțiunile omenești sunt rezultatul sentimentelor. Rațiunea slujește ca în balanța deliberării să pună deoparte și de alta sentimentele sau ideile forte, adică idei devenite sentimente. Idealul e ca în balanța deliberării judecătorului să învingă totdeauna sentimentul de dreptate și ideia forță a dreptului. Nu e mai puțin adevărat însă că judecătorii fiind oameni, chiar pentru ca să iasă perfect la lumină aceste două forte, atât de necesare justiției, contribuie dese ori și alte sentimente desigur foarte nobile.

În chestia tramvaielor, care a slujit de temelie unei jurisprudențe atât de importante, care a vindecat organismul social român, în mare parte, de criza arbitrarului, a contribuit foarte mult și alte elemente:

a) Fusesse prea multă lume lovită de arbitrarul administrativ și legislativ. Toată lumea căuta o soluție și când s'a dovedit că înțelepciunea bătrânilor noștri cari ne-au dat constituția, ne dădu-se și remediul răului, justiția a fost împinsă la consacrarea dreptului și de opinia publică molestată;

b) Arbitrariul administrativ a avut de efect înflorirea în această țară a industriei samsarlăcului și influențelor politice în afacerile private. Capi-

taliștii streini când făceau vre-o industrie în țară aveau un cont deosebit pentru a plăti influențele, grație cărora se acordau avantajele legii pentru încurajarea industriei naționale, se oprea administrația ca să nu ceară mai mult de cât trebuia ca măsuri sanitare și polițienești, din contră se acordă toleranțe și taxe de vamă profectoare nejustificate.

Cu un cuvânt, grație acestor samsari, capitaliștii străini obțineau câștiguri mult mai mari de cât cele obișnuite, plătind foarte bine și pe samsarii lor. De fapt acești capitaliști, împreună cu samsarii lor, exploatau consumatorul și tezaurul public român. Se știe că nesiguranța și arbitrarul a făcut pe mulți capitaliști serioși să fugă și să rămână numai acești exploatare ai țării. Înălăturarea arbitrarului va contribui foarte mult la însănătoșirea vieții economice;

c) Societatea comunală de tramvaie prezenta în materie economică formula regiei cointeresate. Se opunea acestei formule concesiunea. Lupta între aceste două idei economice a fost dată cu toată pasiunea intereselor, cari erau în legătură cu ele. După cum înălăturarea arbitrarului contribuie mult la însănătoșirea economică, tot așa se crede că pentru a înălătura în materie economică exploatarea consumatorului, care a contribuit enorm la scumpirea traiului, e nevoie ca, pe de o parte, în acordarea protecției industriei, în stabilirea tarifelor vamale, să fie norme fixe, care să aibă în vedere interesul general și apărarea drepturilor particularilor, în toate cazurile, de justiție; tot așa pentru a înălătura monopolurile de fapt, consumatorii nu se pot apăra decât prin societăți de tot felul. Până însă se face complecta educație a consumatorilor, în această privință, e bine ca diferitele autorități să ia inițiativa unor asemenea societăți, făcând parte și ele dintrânsele, încurajând pe ceilalți. Iată pentru ce sistemul regiei cointeresate a învins. El se va răspândi din ce în ce mai mult. Desigur că opiniunea publică, partizană a acestui sistem, a susținut societatea, a cărui principiu chiar se adusese în discuția justiției.

Chestia tramvaielor a fost o criză, care a avut însă de efect că a vindecat organismul nostru social, de maladia care era latentă și a ieșit la iveală. Partidul liberal care se opusese înființării Con-

tenosului administrativ și-l desființase, de astădată, când s'a votat din nou o lege de contencios administrativ, mult mai largă ca cea din 1905, nu a mai făcut nici o opunere. A simțit nevoia ca să fie o justiție care să poată în mod grabnic să pună capăt arbitrariului.

* * *

Toată lumea se plânge de criză. Nu își explică cum e pe Piață atâta lipsă de numerar, când înainte de Septembrie bancherii ofereau credite cu cea mai mare înlesnire. Explicația e ușoară: din cauza svonurilor de război se retrag depozitele pe care lumea înfricoșată le ține nefructificate. Or, ele sunt o sursă importantă a capitalului ce plasau bancherii. Al doilea, toate băncile mari, afară de Banca Națională, au foarte multe capitaluri streine ce le-au fost retrase în parte. Imposibil ca Banca Națională să facă față, în aceste momente grele, nu numai clientelei ei dar și clientelei celorlalte bănci. În afară însă de această criză și de fenomenul efitinirei monezei care precedase criza și scumpise lucrurile, la noi scumpetea traiului are o cauză directă în greșita legislație generală și vamală, care a încurajat monopolurile de fapt și exploatarea consumatorilor. O bună revizuire legislativă și vamală, înființare de societăți cooperative de producție, consumație și credit, la început cu ajutorul autorităților publice, vor contribui mult la efitinirea traiului.

* * *

Ca lucrări de drept, în anul ce a trecut, pe lângă admirabilul Tratat asupra succesiunilor (T. III, p. II a) al eminentului juriconsult, neobositul profesor *Alexandresco*, directorul ziarului nostru; «Legi vechi românești și isvoarele lor» (vol. I) de d-l profesor *S. G. Longinescu*; Dreptul de succesiune al soțului supraviețuitor de d-l avocat *Al. Oteteșeanu*; «Codul falimentelor» adnotat de d-l judecător *G. T. Palade*; «Legea asupra drepturilor proprietarilor rezultând din contractele de închiriere și arendare», de d-l avocat *Virgil C. Benișache* și vol. III, Codul de comerț comentat de d-l *M. A. Dumitrescu*, care cuprinde «Reportul și Societățile civile și comerciale în nume colectiv și în comandită simplă», mai avem două volume de *Drept penal* și unul de *Procedură penală* ale distinsului juriconsult și criminalist, profesorul *Tanoveanu*. Ceea ce e de admirat la acest mare

profesor e că pe scurt, în mod precis și clar ne dă, pe de o parte, ultimul cuvânt al științei și filosofiei penale, iar pe de altă parte în toate chestiunile mai importante are părerea sa personală, unde ca un adevărat criminalist și sociolog se vede că ține totdeauna socoteală de starea culturală și morală a țării, de nevoile represiunii în momentele în care ne aflăm.

* * *

Comitetul de redacțiune împreună cu d-l avocat Codreanu, redactorul-proprietar al acestei reviste, se simt măguliți de felicitările ce au primit din partea numeroșilor săi cetitori pentru îmbunătățirile aduse *Curierului Judiciar*, în anul trecut, cu mărirea formatului și publicarea în rezumat a întregii jurisprudențe a Înaltei Curți de Casație, și făgăduiesc că primească cu cea mai mare plăcere, să aducă la îndeplinire orice propuneri de îmbunătățiri li s'ar semna ca utile cetitorilor.

* * *

Cu începerea noului an, Comitetul de redacție a primit în sânul său, cu cea mai mare plăcere pentru a-i da concursul, pe d-nii: *Dr. I. Vișoiu-Cornățeanu* avocat, profesor-conferențiar la Facultatea de drept din București; *P. Dragomirescu* profesor-conferențiar la Universitatea din Iași, avocat; *Gr. L. Trancu-Iași*, avocat al Baroului din Galați; *I. Gr. Periețeanu*, avocat al Baroului din București și *C. St. Bossie*, judecător al trib. Bacău, toți cunoscuți și apreciați colaboratori ai «Curierului Judiciar».

* * *

Sperând că evenimentele dela graniță se vor rezolva în bine, conform cu aspirațiunile și interesele țării noastre, și mulțumind călduros tutulor celor ce au dat concursul lor fie moral fie material *Curierului Judiciar*, care pășește astăzi în al XXII an de existență, urăm tutulor abonaților și cititorilor săi: sănătate, fericire și prosperitate.

D. N. COMȘA

CODUL CIVIL

Comentat de juriștii noștri

O viață de om, nu este de-ajuns unui juriconsult — ori cât de talentat și muncitor ar fi el —

pentru a face o bună și completă comentare a Codului civil.—Dacă însă am aplica principiul diviziunii muncii, în studiul celor 1914 articole cari compun codul nostru civil, cred că întreaga lucrare ar fi gata în mai puțin de doi ani, și de aceea propun tuturor acelor care se ocupă cu știința dreptului în țara noastră o colaborare în acest scop, iar revistei «Curierul Judiciar» editarea lucrării—dacă se va realiza*).

De la început țin să arăt că propunerea aceasta atât de simplă, nu poate suferi de cât o singură obiecțiune serioasă, și anume relativ la lipsa de omogenitate, care însă ar putea fi înlăturată de o comisiune de control, instituită în acest scop.

Iată ideea mea, care dacă împărtășită timid iciclea printre colegi, a fost uneori întimpinată cu surâsuri ironice, în schimb a găsit și susținători, printre cari și pe dl. P. Dragomirescu, un distins conferențiar al Facultății de drept din Iași, de care am fost chiar îndemnat să public apelul de față.

În mod practic, mă gândesc la formarea unei comisiuni compusă din câte-va din cele mai bune elemente juridice (profesori universitari, magistrați superiori și avocați cu reputație stabilită), care comisiune să lucreze, de exemplu, sub presidenția unui savant civilist necontestat de talia d-lui Corneliu Manolescu-Râmniceanu. Această comisiune lansează un apel către întreaga lume juridică Română, și distribuie apoi materia Codului Civil pe articole, între toți acei ce vor răspunde favorabil, cărora le trimite și un model de articol comentat cu toate indicațiunile necesare relative la modul de a lucra. De exemplu, se va arăta că studiul fiecărui articol se va face începându-se a i se căuta origina în dreptul roman, apoi forma sub care e găsit în Pothier, Codul civil francez, observațiile lui Marcadé, vechiul drept român și în sfârșit se va comenta articolul din codul nostru, prin localizarea autorilor moderni anume indicați, arătându-se și în ce sens e jurisprudența română; se va da astfel operei o cât mai mare omogenitate.

Lucrările odată întocmite se vor trimite în cel mult șase luni comisiunii, care le va cerceta, admitând pe cele bune și respingând pe cele rele; rămâne ca materia aruncată la coș să se refacă de comentatorii cei mai merițiți după aprecierea comisiunii, într-un nou termen de șase luni, după care manuscrisul va fi gata de imprimat.

După cum spuneam, la colaborare se va chema întreaga noastră lume juridică: profesori universitari, magistrați și avocați—numele fiecăruia va figura în josul articolului pe care l-a comentat—toți colaboratorii fiind obligați a cumpăra lucrarea,

iar prețul se va încasa în folosul administrației «Curierului Judiciar», care ar suporta și riscurile întreprinderii.

Rog ziarele cotidiene să reproducă prezenta propunere, iar persoanele cari voesc să o sprijine să facă cunoscut «Curierului Judiciar» sau subscribului despre adevăratele lor, dându-și tot odată părerea personală asupra amănuntelor necesare unei mai bune și grabnice înfăptuiri.

EUGEN PETIT

Judecător Tribunalul Fălcu

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 19 Septembrie 1912

Președinția d-lui I. DUCA, Consilier

Societ. de asigurări și reasig. «Victoria» cu B. Waldman ș. a.

Poprire — Validare. — Apel. — Termen. — O lună dela comunicare. — Aplicarea aceleiași termen contra cărților de judecată date în această materie. — Art. 463 pr. civ. și 38 și 99 l. p

Termenul de apel de o lună dela comunicare, prevăzut de art. 463 pr. civilă, în materie de validare de poprire, este aplicabil și cărților de judecată date în asemenea materie, întrucât art. 38 din legea judecătorilor trimite la dispozițiunile art. 455—465 pr. civ.

Violesă dar această dispozițiune a legii tribunalului, când aplică în materie de validare de poprire termenul de apel de zece zile prevăzut de art. 99 din legea judecătorilor de pace, calculând acest termen dela pronunțare, în loc de a aplica termenul de o lună socotit dela comunicarea cărții de judecată, conform art. 463 pr. civilă*).

Deciziunea No. 191/912.—Casată, după recursul făcut de Societ. «Victoria», sentința trib. Covurlui s. II No. 18/912, dată în proces cu B. Waldman ș. a.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l Consilier G. Buzdugan:

Pe d-nii avocați I. Rădoi și Dimancea în desvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat Ilie Călculescu în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Violaarea art. 38 din legea judec. torilor de ocoale combinat cu art. 119 aceiași lege și art. 463 proced. codului civil. Greșită interpretare și aplicare a art. 99 din legea judecatorilor de ocoale, D-l B. Waldman făcând prin judecătoria ocolului II Galați poprire pe sumele ce Societatea de asigurare «Victoria» din Fucurești datora drept daune de incendiu d-lui Silberstein, această judecatorie, de față fiind în instanță Societatea «Victoria» prin mandatul său, care a făcut detaliat, în urma interogatoriului propus, declarațiile prescise de art. 459 procedura codului civil, a validat această poprire prin cartea de judecată No. 1171/91. Cu toate că această carte de judecată n'a fost comunicată societății conform art. 453 pr. civilă, după expirarea însă a termenului

*) Curierul Judiciar primind cu plăcere propunerea, felicită pe propunător pentru frumoasa și utila idee emisă. Redacția

*) Publicat acest rezumat în No. 76/912, pag. 899.

de 10 zile dela pronunțare, prevăzut de art. 99 din legea judecătorilor de ocoale și mai înainte de orice comunicare, a fost investită cu formula executorie și pusă în executare, urmărindu-se societatea pentru plata integrala a creanței în virtutea căreia se efectuase poprirea, fără a se ține seamă de declarațiile societății, prin mandatarul său, că suma datorită de dânsa lui A. Silberstein mai era poprită și de alți mulți creditori. La această executare societatea făcând contestație, aceasta a fost admisă de judecătoria de ocol, pentru motivul că cartea de judecată nu era definitivă, însă în urma apelului făcut de B. Waldman tribunalul de Covurlui s. II, prin sentința comercială No 18 din 29 Februarie 1912 amânându-i-se apelul, contestația societății a fost respinsă menținându-se în total această executare. Hotărând astfel, tribunalul de Covurlui s. II a violat și rău interpretat și aplicat sus enunțatele texte de lege.

Având în vedere sentința supusă recursului, prin care tribunalul Covurlui, secția II, judecând în apel, a respins contestația făcută de recurenta, Societatea de asigurare «Victoria» în contra executării silite exercitate de creditorul B. Waldman în baza cărții de judecată No 1170/910, a judecătoriei ocol II Galați, prin care s'a validat poprirea cerută de numitul creditor asupra sumelor de bani ce A. Silberstein avea să ia dela zisa societate ca daune de incendiu;

Având în vedere că contestațiunea societății, între altele, era sprijinită pe motivul că nu se putea investi cu formula executorie cartea de judecată dată asupra validării, de oarece această carte nu-i fusese comunicată și deci nu era definitivă, termenul de apel curgând dela comunicare, conform art. 463 procedura civilă, aplicabil și la judecătoriile de ocoale;

Că, tribunalul, pentru a respinge contestațiunea motivează că art. 463 proc. civilă nu s'ar fi aplicând și la judecătoriile de ocol, unde conform art. 99 din legea specială a acestor instanțe, termenul de apel este de 10 zile și curge dela pronunțare pentru părțile prezente la judecată;

Că, astfel fiind, contestațiunea supusă judecății acestei Curți și care formează obiectul motivului de casare, este aceea de a se ști dacă în materie de poprire legea admite aceleași formalități și termene atât la tribunal, cât și la judecătoriile de ocol și deci dacă termenul de apel este tot de o lună și curge dela comunicare; sau dacă este de 10 zile și curge dela pronunțare pentru părțile cari au fost față la judecată;

Considerând că validarea unei popriri fiind o măsură de execuție formalitățile de observat în această materie sunt acele prevăzute de codul de procedură civilă prin art. 455-465;

Că, chiar când în asemenea materie au a judeca judecătorii de ocol, danșii sunt ținți a aplica tot dispozițiunile din procedura civilă, întrucât art. 38 din legea judecătorilor de pace prevede anume aceasta: «judecătorii de ocoale sunt în drept în marginile competenței lor și conformându-se regulilor din procedura civilă (art. 455-465 și 610-620), să ordone orice măsuri de asigurare»;

Că, prin urmare, față cu dispozițiunile acestui text din legea specială a judecătorilor, — care nu se mulțumește a trimite la regulile din procedura civilă, dar indică și art. 463, ceea ce implică și termenul de apel, — în validarea unei popriri trebuind a fi observate formalitățile codului de procedură, hotărârile date asupra validării sunt supuse apelului în termen de o lună de la comunicare (art. 463 pr. c.), iar nu dela pronunțare precum prevede art. 99 din legea judecătorilor de ocoale, articol străin materiei în speță;

Că, dar, când tribunalul, pentru a respinge contestația, declară că cartea de judecată de validare a rămas definitivă, deși nu era comunicată părților, pe motiv

că termenul de apel în contra acelei cărți are a fi socotit dela pronunțarea cărții de judecată a violat dispozițiunile art. 38 din legea judecătorilor de ocoale și a interpretat și aplicat greșit în specie art. 99 din aceeași lege așa că sentința sa are a fi casată, fără a se mai discuta cel de al doilea motiv invocat de recurent;

Pentru aceste motive Curtea casează, etc

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența de la 8 Maiu 1912

Președinția D-lui G. P. PEȚRESCU președinte

Adolf Feldman și Gr. N. Simionescu cu Gr. N. Ioanid

Cambii — Acțiune în restituirea lor. — Mărturisire făcută în acțiunea cambială. — Dacă poate fi opusă în procesul de anulare a cambilor. — Lipsă de cauză. — Dovada cu martori. — Admisibilitate.

Mărturisirea făcută de cineva într-o acțiune cambială că recunoaște cambiile și suma datorită, nu-i poate fi opusă în procesul pentru anularea acelor cambii, cari fuseseră date în achitarea la termen a unor câștiguri de arendă.

Este admisibilă proba cu martori spre a se dovedea lipsa de cauză a unor cambii, în procesul pentru restituirea sau anularea lor, pe motiv că contractul de arendă, pentru ale cărui câștiguri fuseseră date cambiile, s'a reziliat fără pretențiuni între părți).*

Deciziunea No. 257/912. — Respinge recursul făcut de A. Feldman și Gr. Simionescu, contra deciziei No. 23/911 a Curței de apel din București s. III, dată în proces cu Gr. N. Ioanid.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier Al. G. Hina;

Pe d-l avocat P. P. Poni, în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat N. Titulescu în combateri;

Deliberând,

Având în vedere că din decizia supusă recursului se constată că Gr. N. Ioanid, intimat în recurs a făcut apel contra sentinței comerciale a trib. Buzău No 46/918, prin care s'a respins cererea ce a făcut ca Adolf Feldman și Gr. N. Simionescu recurenți în acest proces, să fie obligați să-i restituie trei poște în valoare totală de 4500 lei, sau în caz contrariu să fie declarați nuli și fără efect, susținând că aceste cambii împreună cu altele, au fost date lui Gr. N. Simionescu în achitare la termen a câștigurilor de arendă unei mori. Că contractul de arendă reziliindu-se de părți, aceste cambii urmau să-i fie restituite ca ne mai având cauză. Că Gr. N. Simionescu, a restituit numai parte din ele, reținând trei dintr'insele în valoare de 4500 lei, sub pretextul acoperirii unei datorii pe care le-a trecut lui A. Feldman, care a deschis contra el acțiune cambială și Curtea de apel din București s. III judecând din nou afacerea, a admis apelul și a obligat pe recurenții A. Feldman și Gr. N. Simionescu să restituie intimatului Gr. N. Ioanid acele trei poște în valoare de 4500 lei, declarându-le în caz contrariu, ca nule.

Că, în contra acestei decizii A. Feldman și Gr. N. Simionescu au declarat recursul ce este a se judeca;

Asupra primului motiv de casare:

1 «Violarea art. 1204 cod civ. art. 1206 cod. civ. omisiune esențială și nemotivare. Am susținut înaintea Curței

* Acest rezumat a fost publicat în No. 59/912, pag. 696.

atât oral cât și prin concluziuni scrise că reclamantele Gr. Ioanid nu mai poate cere restituirea cambiilor emise în ordinul lui Simionescu și transmise prin gir lui Feldman, ca neavând cauză față de recunoașterea datoriei de către Ioanid în acțiunea cambială prin mărturisirea făcută la 25 Aprilie 1908 înaintea trib. Buzău și consemnată în sentința trib. Buzău No. 17/903.

«Curtea nu se pronunță asupra acestui mijloc de apărare și astfel săvârșește o omisiune esențială, de natură a schimba soluțiunea pricinii căci față de mărturisirea sa judiciară «că recunoaște polițele și suma datorită», nu mai putea veni tot el să ceară restituirea polițelor ca neavând cauză.

«Mărturisirea deși nu era în procesul pendinte, ci în procesul prin care se cerea plata cambiilor, totuși ea nu înceta a fi judiciară și deci opozabilă lui Gr. Ioanid, care a făcut-o, de oarece așa vorba tot d. valabilitatea acelorași cambii. Față cu dispozițiunile art. 124 și 1206 cod civ. mărturisirea judiciară făcând deplină dovadă contra celui care a mărturisit, nepronunțarea instanței de fond asupra probei ce rezultă dintr-o asemenea mărturisire, constituie o omisiune esențială, de natură a atrage casarea. (Cas. I. No. 471 din 13 Sept. 1910; Cas. s. I. No. 121 din 3 Martie 1910; Cas. s. I. No. 213 din Mai 1909).

Considerând că din actele și lucrările aflate la dosar, fiind constat că mărturisirea făcută de intimul Gr. N. Ioanid în acțiunea cambială ce s'a intentat de Feldman, că recunoaște cambiile și suma datorită nu poate fi opozabilă de oare ce pe de o parte, ea n'a fost luată cu formalitățile esențiale prescrise de art. 124 pr. civ., iar pe de alta că el a făcut acea declarațiune, știind că în acțiunea cambială neavând un act scris cum cere art. 349 c. com., n'avea puțință de a contesta scrierea și semnătura sa;

Că astfel, ca o considerațiune mai mult că acea mărturisire nu i era opozabilă, mai esteși faptul constat de Curte, că acțiunea în anularea acelor cambii, era deja intentată când dânsul a făcut acea mărturisire;

Că, dar, acest prim motiv de casare nu este întemeiat;

Asupra celui de al doilea motiv:

«Violaarea art. 55 c. com., 349 c. com și greșită înțelegere a art. 271 c. com.»

«Potrivit art. 55 c. com., când codul comercial cere proba prin scris, proba testimonială nu poate fi admisă decât în cazurile în care este permisă și de codul civil. Curtea admitând a se face dovada lipsei de cauză a unei cambii cu martori, violează art. 55 și 349 c. com și dă o înțelegere greșită art. 271 c. comercial»

Considerând că Curtea de fond admitând în speță dovada cu martori, a avut în vedere și răspunsurile la interogator ale intimatului Gr. N. Simionescu, cum și socotelile cu creionul făcute de dânsul în dosul declarațiunii din 2 August 1902, relativă la condițiunile de arendare a moarei semnată de intimatul Ioanid și prin care acesta recunoaște că arenda este de 2500 lei anual, iar nu numai de 2000, cum prevede contractul, diferența regulată prin cambii date, și dintre care trei fac obiectul procesului de față, pe care e a putut considera ca un început de dovadă scrisă pentru ca să admită proba cu martori;

Că așa fiind și acestal doilea motiv este neîntemeiat.

Asupra celui de al treilea motiv:

«Exces de putere și nemotivare. Prin faptul că Curtea anulează polițele și față de Feldman, terțiu deținător, prin gir fără a motiva și a arăta cel puțin că el avea cunoștință în momentul când i-au fost scosute, că ar fi proveniența unui dol și că ar fi participat și el la actele dolozive imputate lui Simionescu»

Considerând că Curtea de apel, pentru a anula cambiile ce fac obiectul acestui proces și față de Feldman, terțiu deținător care pretinde că i au fost transmise prin gir de Simionescu, constatând în fapt că dânsul n'a trecut această operațiune în scriptele sale deși este bancher, nu le-a protestat în persoana girantului și n'a făcut acțiune decât contra lui Ioanid, apreciază și își face convingerea că el era de convenită cu Simionescu, care încercase pe această cale încasarea sumelor coprinse întrânsele;

Considerând că aceste constatări și aprecieri ale instanței de fond, fiind chestiuni de fapt, scap de cenzura Curței de casajie, așa că și acest al III-lea motiv nu este întemeiat;

Asupra celui de al patrulea și ultim motiv de casare:

IV. «Exces de putere, violaarea art. 1206 c. civ. și denaturarea probelor. Prin faptul că Curtea pentru a ajunge să pronunțe o deciziune prin care anulează cambiile emise de Ioanid în ordinul lui Simionescu și transmise prin gir lui Feldman, scoatează interogatoriile luate lui Simionescu și Feldman, și denaturează prin exces de putere probele administrate».

Considerând că Curtea de fond, având în vedere răspunsurile evasive făcute la interogator de recurentul Simionescu, că nu și aduce aminte dacă s'a stipulat că Ioanid s'ar dea peste arenda din contract încă 2500 lei anual, dar că recunoaște socotelile făcute cu creionul pe declarațiunea lui Ioanid merită să constate acest surplus de arendă, combinând afirmațiunile cu contradicțiile, ajunge la concluziunea, că Simionescu ascunde adevărul și își face convingerea că cambiiile în chestiune au fost date în executarea contractului de arendă, care reziliindu-se, fără pretențiuni între părți, urmau să fie restituite lui Ioanid, și judecând astfel n'a scindat într-un nimic acel interogator, n'a denaturat probele administrate și n'a com. nici un exces de putere;

Că, dar, și acest al patrulea și ultim motiv de casare nefiind întemeiat, recursul câtă să fie respins;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BACĂU, SECȚIA II

Audiența dela 5 Noembrie 1911

Președenția d-lui C. CLIMESCU, președinte

Jurnalul No. 1498

David I. Șter, inculpat pentru lovituri cauzătoare de moarte

Minor. — Crimă. — Competința tribunalului a o judeca — Seizarea tribunalului prin ordonanța judecătorului de instrucție. — Art. 63 și 65 c. penal și 131 și 135 pr. pen.

Tribunalele corecționale competente, conform art. 65 c. penal, de a statua asupra crimelor comise de un minor mai mic de 20 ani, în caz când nu sunt complici majori, sunt bine și regulat investite cu judecarea lor, prin ordonanța definitivă a judecătorului de instrucție, fără a mai fi nevoie de îndeplinirea dispozițiunilor art. 135 pr. pen.

În adevăr, după art. 63 c. pen., asemenea crime se pedepsesc cu pedepse corecționale, iar după art. 131 pr. penală, seizarea tribunalului se face de judecătorul de instrucție, când faptul este de natură a fi pedepsit cu pedeapsă corecțională.

Tribunalul,

Având în vedere incidentul ridicat de reclamanți, prin cari cer trimiterea dosarului la Parchet, spre a se

îndeplini dispozițiunile art. 135 pr. pen. de care fiind vorba de o crimă, tribunalul nu e bine investit cu judecarea ei prin ordonanța judelei instructor, ci trebuia să fie sesizat printr-o decizie a camerei de punere sub acuzare, conform citatului text de lege, cu toate că inculpatul căruia i se impută crima este mai mic de 20 ani;

Având în vedere că art. 131 pr. penală prevede că judecătorul de instrucție va înainta procesul la tribunal spre a-l lua în cercetare dacă faptul este recunoscut de natură a fi pedepsit prin pedeapsă corecțională;

Că, art. 135 pr. penală ordonă ca actele instrucțiunii să fie trimise procurorului general spre a se procedea, după cum se arată la capitolul: «pentru punerea sub acuză», în cazul când judecătorul de instrucție găsește că faptul e de natură a fi pedepsit cu pedeapsă criminală;

Că, prin urmare, din surse menționatele texte de lege rezultă în mod clar că faptele ce se pedepsesc cu pedepse corecționale, când se cercetează de judele instructor, se trimit înaintea instanței de judecată prin ordonanța acestui magistrat, iar faptele ce dau loc la pedepse criminale, nu pot fi înaintate spre judecare decât prin deciziunea camerei de punere sub acuzare; cu alte cuvinte, spre a se ști dacă pentru investirea instanței e suficientă ordonanța judelei instructor sau e necesară și deciziunea camerei de punere sub acuzare, trebuie să luăm în considerație pedeapsa aplicabilă, iar nu natura faptului comis;

Că, astfel fiind, tribunalele corecționale competente, conform art. 65 c. pen., de a statua asupra crimelor comise de cei mai mici de 20 ani în caz când n'au complici majori prezenți, sunt bine investite cu judecarea lor prin ordonanța definitivă a judelei instructor, căci după art. 63 c. pen., asemenea crime se pedepsesc cu pedepse corecționale și după cum am văzut, faptele cu atare pedepse se trimit înaintea instanței de judecată. În cazul art. 131 pr. penală, numai prin ordonanța judelei instructor;

Că dar, în speță, fiind vorba de o crimă comisă de un individ mai mic de 20 ani, tribunalul e bine investit cu judecarea ei prin ordonanța definitivă a judelei instructor și, deci, incidentul ridicat de reclamant pentru trimiteră dosarului la Parchet spre a se îndeplini dispozițiunile art. 135 pr. pen. fiind neîntemeiat, urmează a fi respins ca atare;

Pentru aceste motive redactate de d-l președinte C. Climescu, Tribunalul, în majoritate, respinge ca nefondat incidentul ridicat de reclamant.

(ss) C. Climescu; G. Nicolau-Stoica.

Osebită părere

Noi, G. Mezincescu, judecător de ședință, asupra incidentului de față:

Având în vedere că David I. Ster, minor, este trimis în judecata tribunalului prin ordonanța No. 79/911 a d-lui jude instructor local pentru crima de lovituri cauzătoare de moarte;

Considerând că art. 65 cod penal prevede că acei ce n'au vârsta de 20 ani deplin și nici complici de față mai mari de această vârstă, când vor fi acuzați de crime, se vor judeca de către judecătorii corecționale;

Că, pe de altă parte, art. 7 pr. penală califică de acuzat sub o acțiune numai atunci când, în materii criminale, camera de punere sub acuză pune a pronunțat darea în judecată;

Că, întrucât vârsta minorului este pusă de lege între cauzele care micșorează pedeapsa, o faptă rămâne crimă, deși este săvârșită de un minor, dacă fiind săvârșită de un major ar fi pedepsită cu pedepse criminale;

Că nu pedeapsa ce are să se aplice individual unui om căzut sub acțiune publică dă faptului acestui om caracterul de crimă, delict sau contravențiune, ci pedeapsa care se cuvine faptului considerat în sine, independent de circumstanțele ce pot să ușureze sau să agraveze pedeapsa lui, avându-se în vedere o împre-

jurare inerentă persoanei căreia i se impută faptul;

Că, tocmai de aceea art. 7 pr. penală nu califică de acuzat numai pe acel trimis în judecata Curții cu jurați, ci și pe acela contra căruia s'a pronunțat punerea sub acuză pentru crimă; că nu se poate admite ca un minor să trebuiască a fi acuzat de o crimă atunci când el are complici majori și să nu trebuiască a fi acuzat de aceeași crimă atunci când el nu are complici;

Că, dacă legea a avut grije să sustragă pe minor de la judecata juriului (criminal), ea n'a spus niciăci că un minor poate fi judecat de o crimă fără ca în prealabil să fie acuzat de ea; că formele cari înconjură punerea sub acuzare a unui om sunt tot atâtea garanții ca el nu va fi dat în judecată prin vreo greșală a autorităților de trimitere și beneficiul acestei garanții nu poate fi răpit minorului decât printr'un text expres de lege, cari nu există;

Că art. 135 pr. pen. prevede că atunci când judecătorul de instrucție găsește că «faptul e de natură a fi pedepsit cu pedepse criminale și că prevențiunea e destul de stabilită contra inculpatului, el va ordona ca actele instrucțiunii, etc.» să se trimită procurorului general spre a procedea după cum se arată la caput pentru punere sub acuză;

Că, art. 178 pr. penală prevede cum intră tribunalele în judecarea delictelor: nu și a crimelor de competența lor și, deci, nu poate fi extins și la cazul unei crime comisă de un minor, căci în acest caz el ar putea fi investit și de un simplu rechizitor al ministerului public și ar putea să judece fără instrucțiune prealabilă o crimă ce se pretinde că ar fi comisă de un minor;

Că dar, tribunalul nu este bine investit de judecarea acestei afaceri, de care nu-l poate investi decât o decizie a camerei de punere sub acuză;

Pentru aceste motive, suntem de părere a se admite incidentul și a se trimite dosarul d-lui prim-procuror al tribunalului spre a-l trimite d-lui procuror general, ca să se poată procedea la punerea sub acuzare a lui David Șter de faptul ce i se impută

(s) G. Mezincescu.

NOTA. — Din aceste două păreri credem că părerea majorității este mai întemeiată.

În zadar se invoacă de minoritate cuvântul de acuzat din art. 65 c. p., adăugându-se că art. 7 pr. pen., spune că o persoană se numește *acuzat*, numai când camera de acuză pune a pronunțat darea în judecată. Acest argument de cuvinte ar avea valoare numai când graiul legiuitorului ar fi de o riguroasă exactitate; dar un codice care începe în art. 1 să spună «Veri ce *infracțiune a legii penale*», și care repetă formula criticabilă *infracțiune a legii penale*, în art. 3, de sigur că nu are o redacțiune ideală ca să considerăm cuvintele sale ca argumente decisive.

În realitate legiuitorul a vorbit în art. 7 proc. pen., de *eo quod plerumque fit*; da, e adevărat că, în regulă generală, acuzat e acela care a fost trimis în judecata criminală a curții cu jurați, de camera de punere sub acuzare, dar excepțional, în codicele penal, legiuitorul califică de acuzat chiar pe un simplu delincent.

Dovada.

Art. 62 c. p. vorbește de crime sau delictes și

totuși fără nici o deosebire califică pe autorul lor *acuzat*.

De asemeni art. 63 c. p. vorbește de *acuzat* și totuși se referă atât la crimele cât și la delictele comise de minor.

În schimb art. 40 c. p. întrebuintează cuvântul *inculpat* atât pentru cei vinovați de cumul de crime cât și pentru cei vinovați de cumul de delict.

Prin urmare, nu trebuie să ne luăm după cuvinte, ci trebuie să cercetăm voința legiuitorului.

Ce faptă a comis minorul?

Conf. art. 63 c. p. orice faptă ar comite minorul, chiar dacă ea ar merita munca silnică pe viață, el nu va fi pedepsit decât cu cel mult 3—15 ani de închisoare corecțională. Combinând art. 63 c. p. cu art. 1 același cod, care ne spune că infracțiunea care se pedepsește *de lege* cu închisoarea corecțională este un delict, rezultă în mod logic că minorul nu poate comite crime, ci numai delict, fiindcă pedeapsa lui e totdeauna corecțională. Și acesta e chiar și motivul pentru care minorul nu se judecă de jurați decât în caz de complicitate cu majori de față, iar în celelalte cazuri se judecă de tribunalele corecționale. Dacă fapta minorului ar fi crimă, nici nu s'ar putea judeca de tribunalul corecțional, cu toate că lucrul se spune în mod expres de codicele penal, fiindcă dispozițiunea codicelui penal ar fi contrarie constituțiunei.

Cu drept cuvânt d. Garraud spune că efectul scuzei atenuante a minorității, este de a transforma nu numai natura pedepsei, ci și natura infracțiunei¹⁾ Cu toate că lucrul s'a contestat de unii penaliști, ne pare însă rațional în un codice penal care face *distinctio delictorum ex poenis*, ca schimbându-se *de lege* pedeapsa, să se schimbe și natura infracțiunii.

Cestiunea discutată înaintea Trib. Bacău, s'a discutat și în Franța în 1850 și curtea de casațiune franceză a rezolvat-o cu drept cuvânt în sensul majorității, hotărând că judecătorul de instrucțiune poate să trimită direct pe minorul acuzat de crimă înaintea tribunalului corecțional, și că nu e trebuință să trimeată afacerea la camera de punere sub acuzare²⁾.

Zicem că această soluțiune ni se pare rațională.

În adevăr, actuala cameră de acuzare este moștenitoarea marelui juriu din Anglittera, care a existat și în Franța până în 1808 sub numele de juriu de acuzare. Însă juriul de acuzare nu intervenea decât în cazul când era vorba de o afacere criminală, care se trimitea ca să fie cercetată de jurați; cu alte cuvinte, juriul de acuzare, marele juriu din Anglittera, trimitea afacerea la micul juriu de judecată³⁾. Astfel fiind, este evident că ori decâte ori nu e vorba de o afacere criminală care se va trimite la jurați, ci de o afacere corecțională de competența tribunalelor corecționale, camera de acuzare nu poate interveni decât în cazul când ar judeca o opozițiune contra ordonanței judecătorului de instrucțiune.

Dealtmintrelea dovadă că acesta e adevărul și că argumentul tras din cuvântul *acuzat* nu are nici o valoare, este că art. 135 pr. pen. referindu-se la judecătorul de instrucțiune spune că *în toate cazurile*, când *acuzatul* e trimis la tribunalele polițienesti sau corecționale, ministerul public va trimite toate actele procesului la acele tribunale, (nu la Camera de acuzare) care are să procedă la judecată.

Ca dovadă mai clară se poate aduce: 1) Ca expresiunea: *acuzat* nu e rezervată exclusiv persoanelor trimise în judecata juraților de Camera de acuzare, cum spune art. 7 pr. pen., și 2) că judecătorul de instrucțiune are drept să trimită pe minor în judecata tribunalului corecțional fără intervențiunea camerei de punere sub acuzare?

Art. 133 pr. pen. după părerea noastră rezolvă în mod formal cestiunea supusă discuțiunei.

I. TANOVICÉANU.

JUDECĂTORIA URBANĂ BRĂILA

Audiența dela 5 Septembrie 1912

H. Goldenberg cu I. D. Ionescu

Acte de comerț. — Meseriaș. — Dacă un meseriaș care se întreține după munca sa, poate fi considerat ca comerciant.

Mărturisire. — Indivizibilitatea ei. — (Art. 7 c. com.)

1) După art. 7 c. comercial, se socotesc comercianți acei cari fac fapte de comerț, având comerțul ca o profesiune obișnuită.

³⁾ I. Tanoviceanu. Cours de procédure pénale romaine. București, 1913, p. 322, No. 509.

¹⁾ R. Garraud Traité théorique et pratique du droit pénal français Paris, 1888, (ed. 1-a). T. II, No 143, p. 229

²⁾ Cas fr 20 Aprilie 1850. Bul. No. 135 Dalloz 1850. V. 213. Confr. Garçon. Code pénal annoté Paris, 1901. Art. 68, No. 4.

Astfel, un meseriaș, care nu se întreține decât după munca sa, nu poate fi socotit comerciant, și în atare caz, registrele unui comerciant nu pot fi admise ca probă în contra sa.

2) Principiul indivizibilității mărturisirii la interogator nu suferă ca să se ia din faptele mărturisite, ca constant, numai faptul principal și să se înlăture ca neprobate declarațiunile ce tind la neutraliza sau modifica consecințele juridice ale acelui fapt.

Judecata,

Asupra acțiunii de față:

Ascultând susținerile părților și având în vedere lucrările din dosare;

Având în vedere că d-l Heinerich Goldemberg, prin petiția înregistrată la No. 38614/911, a chemat în judecată pe Ion D. Ionescu, pentru a-i plăti suma de lei 243 65, ce-i datorează din vânzare de mărfuri;

Având în vedere că reclamantul, în dovedirea acțiunii s'a referit la extractul de pe registrul jurnal, legalizat de Tribunalul Brăila și aflat la dosar, din care pretinde că se constată că părțul datorează suma reclamată;

Având că din acest extract se constată că părțul este trecut la debit cu suma de lei 343 70, iar nu 243 65 lei cât se reclamă, așa că acest registru nu ar fi oglinda fidelă a realității faptelor, de oarece reclamantul nu a trecut în acest registru suma de 100 lei, pe care o recunoaște că a primit-o dela părț, întrucât un registru ținut în astfel de mod, nu inspiră destulă încredere judecății;

Având în vedere că, în afară de aceasta registrele comerciale după art. 1183 c. civ. și art. 50 c. com. nefăcând dovadă în justiție de cât între comercianți și pentru afaceri comerciale, urmează a se examina faptul, dacă părțul este comerciant sau nu;

Având în vedere că părțul tăgăduind că este comerciant și recunoscând numai că este mic fierar, care execută lucrări numai la comanda clienților săi, cu materialul său și cu propria lui muncă, iar reclamantul neaducând vre-o dovadă că părțul este comerciant, urmează a se analiza, în drept, chestiunea dacă un astfel de fierar este sau nu comerciant;

Având în vedere că după art. 7 c. com. socotindu-se comercianți aceia care fac fapte de comerț, având comerțul ca o profesiune obicinuită, urmează a se ști dacă faptele unui mic fierar care execută lucrări numai după comandă cu materialul său și propria lui muncă, sunt sau nu fapte de comerț, adică dacă actele lui intră în prevederile art. 3 al. 1 c. com., după care se socotesc acte de comerț, cumpărările de produse, sau de mărfuri, spre a se revinde, fie în natură, fie după ce se vor fi lucrat sau pus în lucrare;

Având în vedere că, în majoritatea cazurilor, ceia ce caracterizează actul de comerț, este elementul speculațiunii comerciale, ori în munca unui meseriaș, care nu face de cât să se întrețină după urma muncii lui

proprii, nu se vede elementul acestei speculațiuni, de oare-ce materialul ce și-l procură, nu este de cât mijlocul necesar, pentru a-și dezvolta capacitatea și activitatea industrială, profesiunea lui fiind de a face iar nu de a cumpăra și vinde, munca fiind pentru el totul, iar retribuțiunea ce primește de la clienți este prețul acesteia conținând numai prin nevoia lucrurilor și prețul materiei întrebuințate, așa că această cumpărare a materiei, nu poate fi socotită act de comerț pentru meseriași;

Că dar, părțul neavând profesiunea obișnuită a face fapte de comerț, nu poate fi socotit comerciant, după art. 7 c. com. și în atare caz proba registrelor nu poate fi admisă în specie, nefiind vorba de comercianți, pentru afaceri comerciale după art. 1183 c. civ. și art. 50 c. com., urmând a nu fi luat în seamă extractul aflat în dosar, de pe registrul jurnal al reclamantului;

Având în vedere că reclamantul tot în dovedirea acțiunii, se servește de răspunsurile la interogator ale părțului, susținând că părțul a recunoscut că a cumpărat de la reclamant marfă de suma reclamată și că atare s'a dovedit acțiunea cu acest răspuns, cerând a se scinda acest interogator, în care părțul a mai declarat că a achitat datoria, în cât urmează a se examina, în drept, chestiunea dacă acest interogator este scendabil în speță;

Având în vedere că principiul indivizibilității mărturisirii la interogator, nu suferă ca să se ia din faptele mărturisite, ca constant, numai faptul principal și să se înlăture ca neprobat declarațiunile ce tind a neutraliza sau modifica consecințele juridice ale acelui fapt (Casația secția I No 1022/1875)

Având în vedere că, în speță, părțul deși mărturisește faptul principal, că a cumpărat de la reclamant marfă de ferărie pentru suma reclamată, însă răspunde mai departe, că această datorie a achitat-o reclamantului, fiind fost intervenția o poliță pentru această datorie, cu scadența de 15 Iulie 1911, pe care a achitat-o.

Că, dar, mărturisirea din urmă anihilând consecințele juridice ale faptului principal, urmează că nu poate fi scindată în cauză și ca atare interogatorul la care s'a referit reclamantul, nu face proba acțiunii de față;

Având în vedere că, părțul în apărare s'a folosit de o factură care se află la dosar, semnată de reclamant prin stampă, în care se vede că este vorba de poliță de care a vorbit în răspunsul dela interogator, însă reclamantul nerecunoscând această factură, pe motiv că nu este semnată propriu de reclamant, urmează că această factură nu poate fi socotită ca act probator și cătă a nu fi ținută în seamă, iar în speță nici nu era trebuință de această dovadă a părțului, într'un cât reclamantul n'a stabilit acțiunea, pentru ca părțul să aibă nevoie de probe contrarii;

Având în vedere că reclamantul, ne mai aducând nici un fel de probă în stabilirea acțiunii, urmează că este nefondată și cătă a fi respinsă.

Văzând și art. 1169 și 1170 c. civ. și 146 pr. civ.;

Pentru aceste motive, Judecata respinge, etc

Magistrat-stagiar (s) Panait S. Vrabie

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASATIE S. UNITE

Recurenta Efrosina Ionescu-Zane prin d-l avocat M. Oprescu, Intimatul Colonel Elefterescu și alții prin d-l avocat P. Negulescu.

* **Privilegiul vânzătorului. — Conservarea lui**

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluță * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerele viitoare.

Redacția

prin transcrierea titlului care a transferat proprietatea la cumpărător. — Dacă acest privilegiu se perimă și ipotecile prin expirarea termenului de 15 ani dela transcrierea actului. — Art. 1737, 1740 și 1876 c. civ.

1. Din combinat iunea art. 1737 și 1740 codul civil rezultă că vânzătorul are privilegiul asupra imobilului, vândut pentru plata prețului și acest privilegiu se

conservă prin transcrierea titlului care a transferat proprietatea la cumpărător, în care titlu se constată suma datorită din preț, de unde rezultă că privilegiul vânzătorului prevăzut de art. 1740 c. civil nu este supus formalității inscripției, singura formalitate cerută de lege pentru conservarea lui fiind numai transcrierea titlului care a transferat proprietatea la cumpărător.

Prin urmare, și întrucât nici un text din codul civil sau procedura civilă nu prevede că privilegiul vânzătorului pentru plata prețului se perimează ca și ipotecile prin expirarea termenului de 15 ani de la transcrierea actului de vânzare, dispozițiile art. 1876 c. civil, privitoare la inscripțiuni nu sunt aplicabile la privilegiul vânzătorului pentru plata prețului, căci nu se pot aplica prin analogie, nici deduce pe cale de interpretare decăderi de drepturi cari trebuiesc să rezulte numai din dispozițiuni categorice de lege (*Cas. secțiuni unite No. 9 din 18 Octombrie 1912, prin care se casează deciziunea Curței de Apel București s. III No. 294/910*).

Recurenta Obștea moșnenilor Valea Marcului prin d-nii avocați M. Antonescu și Igișoranu.

Intimat Ministerul Domeniilor prin d-l avocat Vl. Atanasovici.

*** Nulțiți de procedură.—Apel.—Lipsa semnăturii adevărate a apelantului din petiția de apel. — Vițiu de formă al apelului. — Nulitate de procedură care se stinge dacă nu a fost propusă înaintea oricărei apărări asupra fondului.—Art. 111 pr. civ.**

2. Art. 111 din procedura civilă prescrie regula că orice cauză de nulitate în privința actelor de procedură privitoare la cererile de legarea instanței prin acțiuni, opoziții, contestații, apel, recurs în casație și cereri de revizuire, este stinsă dacă nu se propune înaintea oricărei apărări asupra fondului.

Astfel, apelul fiind un act de procedură, lipsa semnăturii avocatului Statului din petiția de apel, referindu-se la un vițiu de formă al apelului, este o nulitate intrinsecă de procedură, ce se consideră stinsă dacă nu se propune înaintea oricărei apărări asupra fondului. (*Cas. secțiuni unite, decizia No. 13 din 16 Noiembrie 1912, prin care se respinge recursul făcut contra deciziei Curței de apel Craiova, s. I, No. 38/912*).

CASAȚIE S. I

Recurentul Const. I. Grigore și alții prin d-l avocat C.-A. Curpen.

Intimată Anica I. Păun prin d-l avocat At. C. Dumitrescu.

*** Legea pentru improprietărirea suboșterilor din 1888.—Pământurile date suboșterilor. — Dacă ele se pot înstreina sau arenda.—Art. 2 din legea dela 1888 asupra improprietării suboșterilor.**

1. După art. 2 din legea dela 9 Ianuarie 1888 pentru improprietărirea sub-oșterilor, rezultă că înstreinarea pământurilor date sub-oșterilor reangajați nu este posibilă, în nici un chip, fiind prohibită în mod absolut și fără nici o rezervă, și tot astfel și arendarea unor asemenea pământuri.

Prin urmare, cu drept cuvânt instanța de fond în-lătură că fiind nul un contract de arendarea unui asemenea pământ. (*Cas. s. I, decizia No. 774 din 2 Noiembrie 1912, prin care se respinge recursul făcut contra deciziei Curței de apel, București s. IV, No. 163/911*).

Recurenta Societatea anonimă «Adevărul» prin d-l avocat D. Negulescu.

Intimatul Ministerul de Interne prin d-l avocat Eug. Popescu.

*** Acte de guvernământ.—Caracterul lor. — Rezervarea lor puterii suverane a Statului.— Dacă pentru asemenea acte guvernul poate fi tras la răspundere înaintea instanțelor judecătorești.**

2. Autoritățile administrative, în exercitiul funcțiilor lor executive, pot să facă două categorii de acte: unele relative la executarea serviciilor publice, adică acte administrative de autoritate, și altele relative la siguranța unității politice a statului și la menținerea acestei unități politice, contra atacurilor interne și externe, adică acte de guvernământ cari, spre deosebire de actele administrative de autoritate, sunt rezervate puterii suverane a statului, fără alt control decât acela al corpurilor politice înaintea parlamentului, și al opiniei publice.

Astfel, instanța de fond a fost în drept să constate cum că măsura luată de Ministerul de Interne de a opri un număr de foi, din ziarul «Dimineața» de a fi expedit seara în provincie și expedierea acelor foi a doua zi dimineața și aceasta în scopul de a împiedica răspândirea unor știri în urma cărora se putea produce o mișcare de oarecare gravitate, constituie prin natura sa un act de guvernământ, pentru că este edictat în interesul siguranței publice, de oarece, atât prin natura sa, cât și prin scopul urmărit de Minister, măsura luată face parte din acelea relative la siguranța internă și externă a statului, pentru care guvernul nu poate fi chemat la răspundere înaintea instanțelor judecătorești, iar dacă măsura luată este individuală, iar nu generală, aceasta nu poate să schimbe caracterul actului în sine ca act de guvernământ, de oarece liniștea publică fiind turburată prin acel fapt izolat, este firesc ca măsura luată să privească numai acel fapt (*Cas. s. I, decizia No. 778 din 5 Noiembrie 1912, prin care se respinge recursul făcut contra deciziei Curții de Apel București s. IV No. 170/910*).

CASAȚIE S. II

Recurentul Minist. Domeniilor prin d-l avocat A. Ulubeanu.

Ministerul Public prin d-l Proc. N. I. Zamfirescu.

*** Delict silvic.—Supunerea pădurilor la regimul silvic.—Publicarea în Monitorul Oficial.— Lipsa înconștințării personale a proprietarului. — Art. 12, 15 și 17 din vechiul cod silvic și art. 11 din regulamentul aceluia cod.**

1. Relativ la supunerea pădurilor la regimul silvic, vechiul cod silvic nu prevede altă formalitate pentru înconștințarea tuturor decât publicarea în Monitorul Oficial a tabloului format de consiliul tehnic. Prin urmare, instanța de fond face o greșită aplicare a legii când, pentru a achita de un delict silvic imputat proprietarului unei păduri, decide că punerea sub regim silvic a pădurii trebuia înconștințată și personal proprietarului pădurei, în afara de publicarea făcută prin Monitorul Oficial. (*Cas. s. II, decizia 2371 din 28 Septembrie 1912, prin care s'a casat decizia C. Apel Buc s. III No. 117/912*).

NOTA.—În acelaș senz, a se vedea Cas. s. II No. 1503 din 5 Iunie 1912, în *Curierul Judiciar*

No. 57 din 1912; Cas. s. II No. 2540 din 10 Octombrie 1912 și 2930 din 12 Noiembrie 1912.

R. B.

Recurentul D. S. Pisu prin d-nii avocați Danielopol și Gogu Negulescu.

Intimata Anica Ocaru s. a. prin d-l avocat N. Saita.

*** Autentificare. — Instrumentare la domiciliul părții în caz de boală. — Apreciere a certificatelor medicale. — Dreptul suveran al Președintelui tribunalului. — Luarea consimțământului părții în alt loc decât la domiciliul ei. — Lipsă de nulitate. — Semnarea actului de către scriitor. — Neîndeplinirea acestei formalități. — Lipsă de nulitate. — Art. 8, 16 și 19 l. autentificărilor. — Concesie petroliferă. — Lipsă de consolidare. — Efecte.**

2. a) Modul în care au fost apreciate de președintele tribunalului certificatele medicale, pentru a da delegațiune supleantului ca să ia consimțământul părților la domiciliu și faptul că unul din bolnavi ar fi domiciliat în alt județ de cât unde s'a instrumentat, nu poate avea nici o influență asupra validității actului, de oare ce legea de autentificare a actelor nu creiază o nulitate din această împrejurare.

b) Dispozițiunile art. 8 și 19 din legea autentificării actelor, relative la autentificarea actului la domiciliul părții, în caz de boală, nu sunt prescrie sub pedeapsă de nulitate, dacă judecătorul delegat, constatând identitatea persoanei, îi ia consimțământul în alt loc, cum ar fi la primărie, iar nu acasă.

c) De și actul autentificat nu poartă semnătura scriitorului său cum prevede art. 16 din legea autentificării actelor, această împrejurare însă nu poate să atragă nulitatea actului, întrucât dispoziția art. 16 nu este prescrișă sub pedeapsă de nulitate, — mai ales când se constată din procesul-verbal de autentificare că scriitorul s'a prezentat înaintea judecătorului delegat a autentifica actul și a declarat că el a scris actul după cererea părților.

d) Faptul că concesionarul unor terenuri petrolifere nu și-a consolidat drepturile sale de concesiune, nu atrage nici o decădere din drepturile sale, întrucât nici un text din legea de consolidare a terenurilor petrolifere nu creiază o asemenea decădere și nu face deosebire, din punctul de vedere al drepturilor ce rezultă dintr-o concesiune petroliferă, între concesiunile consolidate și acele neconsolidate, (Cas. II, decizia 296 din 15 Octombrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curței de apel București, secția III, No. 70/1912).

Recurentul I. N. Aloman prin d-l avocat L. R. Opreanu.
Intimatul N. N. Părulescu prin d-l avocat Locot. I. Ioan.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Despăgubiri civile. — Absolvirea inculpatului. — Facultatea instanței corecționale de a judeca cererea de despăgubiri sau de a o trimite la trib. civile. — Deosebire de Curtea cu jurați. — Art. 8 și 11 pr. pen.

3. Din combinația art. 8 și 11 din procedura penală rezultă că instanțele corecționale sunt competente și pot să pronunțe condamnări civile în persoana delictantului absolvit de acțiunea publică. Spre deosebire însă de Curțile cu jurați, unde în caz de absolvire Curtea este ținută să hotărască asupra daunelor-interese pretinse de partea civilă, instanțele corecționale au facultatea de a judeca cererea de reparațiune a daunelor

odată cu faptul principal, sau să trimită pe părți înaintea tribunalului civil. Din moment ce, dar, Curtea de apel a rezervat părții civile dreptul de a-și valorifica pe cale civilă pretențiunile contra inculpatului absolvit, prin această procedură ea nu a săvârșit nici un exces de putere sau violare de lege. (Cas. s. II, decizia penală No. 2710 din 23 Octombrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei C. de apel București s. III No. 1912/912).

CASAȚIE S. III

Impozit personal. — Condițiuni de scutire. — Lipsa de mijloace.

Recurentul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu.
Intimatul T. Jubleanu prin d-l avocat Petrescu.

1. Cel ce plătește o patentă pentru comerțul de sub închirietor de imobile, nu poate fi scutit de impozitul personal, întru cât nu îndeplinește condiția de a fi lipsit de mijloacele de viațuire. (Cas. III, decizia No. 419 din 12 Octombrie 1912, prin care s'a casat sentința trib. Ilfov s. 4 No. 98/912).

Recurentul Ministerul de Finanțe prin d-l avocat C. Marinescu.
Intimata Eforia Spit. Civile prin d-l avocat Botea.

*** Taxe succesoriale. — Creanțe active. — Afirmarea lor prin testament. — Dacă poate constitui un titlu, spre a putea fi impuse la taxa de înregistrare la deschiderea succesiunii.**

2. Simpla afirmare din testamentul defunctului, eu câțiva ani înainte de încetarea sa din viață, că este creditorul sătenilor de pe moșia sa pentru niște sume provenite din contracte agricole, pe cari le iartă, nu poate constitui un titlu de creanță, pentru a putea supune acele creanțe la taxele de înregistrare cu ocazia deschiderii succesiunii aceluia testator de oarece creanțele active dintr-o succesiune trebuie să aibă existență reală în momentul deschiderii succesiunii și fiscal este dator să facă această dovadă, pentru ca să poată fi în drept să perceapă taxa de înregistrare, atunci când moștenitorul declară că acele creanțe nu există în realitate. (Cas. III, No. 495 din 28 Noiembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței tribunalului Ilfov, s. II, No. 191/912).

Recurenta Banca Comercială Română și Banca de Credit Român prin d-nii avocați Gr. Tănăsescu și Caranfil.
Intimatul Frederic D'Aujourdhui, s. a. prin d-nii avocați Em. Pantazi, Gr. Trancu și C. Fortunesco.

*** Faliment. — Contestație asupra epocii încetării plăților. — Sentință. — Drept de apel la Curte. — Admisibilitate. — Art. 723 și 944 c. com. — Citarea falitului în acea contestație la tribunal. — Calitatea lui de a face apel.**

3. a) În contra sentințelor date asupra contestațiilor la epoca încetării plăților, există drept de apel la Curte, de oarece art. 723 cod. comercial prevede formal calea apelului în contra unor asemenea sentințe.

b) Dacă falitul a fost citat înaintea tribunalului cu ocazia judecării contestațiunii asupra fixării epocii încetării plăților, el are calitatea de parte principală litigantă în proces și nu mai are nevoie de a face cerere de intervenție, conform art. 717 cod. comercial, pentru a putea pune concluziuni în instanță și apoi a face apel la Curte. (Cas. III, No. 505 din 3 Decembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei com. a Curței de apel Galați, s. I, No. 5/912).